

Különböző korok nagyhatású képei

Földesi Barnabás tartott előadást a művelődési házban

Olyan előadás volt, amelyről le lehetett maradni, de otthagyni semmiképpen sem. Földesi Barnabás, a III. Béla Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény művésztanára előadás-sorozatának második állomásán korszakokat mutatott be a magyar festészetből, jóízű humorral fűszerezve, s oly módon, hogy még a laikusok számára is egyértelművé vált, miről van szó.

Az előadó bevezetesként definiálta a korszak fogalmát: egy művészeti alkotáson – jelen esetben festményen – keresztül beszédesen tárja fel azt a kort, amelyben a kép készült. Hozzátette: ha meg akarunk tudni valamit egy adott korról, a legegyszerűbb, hogy felütünk egy történelemkönyvet. Ugyanakkor a történetírás nem feltétlenül tudja közvetíteni egy adott kornak a szellemiségét, hangulatát.

Megtudtuk, hogy a fizikai munkákat megjelenítő képeket vagy a paraszti világot azok tudták reálisan ábrázolni, akik maguk is kétkezi munkával keresték a kenyerüket vagy benne éltek, de legalábbis leereszkedtek a mélyebb társadalmi rétegbe. A kubikusokat megfestő Nagy Balogh János vagy a külvárosi hajókovácsot bemutató Derkovics Gyula ebbe a kategóriába tartoztak, munkásemberek voltak mindketten. Az előadó őszintén vallott arról, hogy ő nem tartozott a földi munkákat kedvelők közé: amikor családja kukoricát törni indult, úgy „segített” nekik, hogy Koszta József Kukoricatörés című képét másolta le temperával egy lepedőre.

Voltak olyan művészek is, akik őszintén hittek egy rendszerben, tehát úgy gondolták, a valóságot mutatják be, mégis torz képet kaptunk tőlük. Az ötvenes évek szocializmusára ugyanis nem az volt a jellemző, hogy elhozta a bőség kosarát, a családi idillt, mint az egy propagandafestő képén megjelent – szögezte le a művésztanár. A szocreál közel áll Földesi Barnabáshoz, hiszen mint azt megtudtuk tőle, ebből a művészeti ágból írta szakdolgozatát. Így egy kicsit hosszabban is elidőztünk az ötvenes évek szocialista világában. Bencze László életútjába nyerhettünk bepillantást, aki a harmincas években Dudaron élt, később Rákositól megkapta a Kossuth-díjat, mégis csalódott a rendszerben. Erre az 1956-os forradalom döbbsentette rá, s aztán más stílusban kezdte forgatni az ecsetet.

Nevéhez olyan alkotások fűződnek, mint az Ebéd az utazókocsiban, vagy a Moszkva téri kirándulókat megjelenítő kép. – Programszerűen, „erőltetett” menetben hozták fel vidékről az embereket kultúrálódni a fővárosba – mondta az előadó a képek kapcsán. A vásznon megjelenő alkotáshoz a következőket fűzte hozzá: „Az asszony talán egész életét a földön töltötte, ezért bizonytalanul teszi lábát az aszfaltra. Érezzük azt az eufóriát, hogy feljött a belvárosba, a zajba, a villamosok közé”.

A zirci művésztanár beszélt a nyilván mindenki számára ismerős Majális című képről is, amely derékba törte Szinyei Merse Pál pályáját. Az volt a bajuk a kritikusoknak, hogy túlságosan valóságos volt az ábrázolás. A réten heverésző alakok a divatot követték, nem 17. századi

kosztümbe bújtak. A híres festményen egy igazi hétköznapi jelenetet örökített meg a művész.

Földesi Barnabás nem csak korszépekről, kortünetekről is beszélt

Az előadás-sorozat következő állomásán kortárs festményeket tesz a boncaszatra a művésztanár. A programra április 26-án kerül sor a művelődési házban.

Kelemen Gábor